

Gospodarstwa stosujące najlepsze praktyki optymalizują jakość i wydajność swoich krów, zapewniając czyste, bezpieczne i wzbogacone środowisko, które wspiera optymalne zdrowie, dobrostan i interakcje między ludźmi, a zwierzętami.

Dlaczego jest to ważne?

Krowy potrzebują środowiska, które wspiera ich potrzeby fizyczne i psychiczne, jednocześnie zmniejszając wpływ potencjalnie stresujących doświadczeń i procedur związanych z zarządzaniem zwierzętami.

Dobra praktyka

- ✓ Krowy powinny mieć możliwość wypasu na świeżym powietrzu, jeśli pozwalają na to warunki pogodowe, aby zachęcić je do naturalnych zachowań. Zwiększy to możliwości stymulacji i ćwiczeń, jednocześnie zmniejszając rywalizację i frustrację oraz poprawiając synchronizację stada.
- ✓ Aby zapobiec zarówno nadmiernemu jak i niedostatecznemu jedzeniu przez poszczególne zwierzęta, ważne jest, aby stoły paszowe były zaprojektowane tak, aby umożliwić wszystkim krowom spożywanie paszy objętościowej w tym samym czasie, przy minimalnej konkurencji. Należy zapewnić poszczególnym zwierzętom czas i możliwość spożycia dziennej dawki pokarmowej bez uszczerbku dla ich czasu odpoczynku (tj. skrócenie czasu leżenia lub odpoczynku).

Więcej informacji można znaleźć w arkuszu informacyjnym dotyczącym żywienia krów

Najlepsza praktyka

- ★ Gospodarstwa stosujące najlepsze praktyki umożliwiają krowom codzienny dostęp do pastwiska z wyjątkiem ekstremalnych warunków pogodowych. Czas spędzony na pastwisku powinien być określony przez pogodę, długość dnia i najlepiej indywidualne preferencje krów, tj. system oparty na wyborze. Jeśli pastwisko jest częścią diety, należy to również wziąć pod uwagę przy ocenie żywienia.

Więcej informacji można znaleźć w arkuszu informacyjnym dotyczącym żywienia krów

Dobra praktyka

- ✓ Krowy mleczne nie powinny być na stałe trzymane w oborach uwięziowych ze względu na ciągłe i poważne ograniczenie ruchu i zachowań socjalnych oraz ryzyko upośledzenia ruchów kładzenia się i wstawania oraz uniemożliwienia wygodnej pozycji spoczynkowej.
- ✓ Żadne nowe systemy utrzymania nie powinny opierać się na stosowaniu stanowisk uwięziowych, chociaż nadal uważa się, że jest to dopuszczalne w ograniczonych okresach czasu w przypadku takich wydarzeń jak zabiegi weterynaryjne lub dojenie.
- ✓ Tam, gdzie uwiązanie jest nieuniknione, ważne jest, aby uwiąz był wystarczająco długi, aby umożliwić krowom wygodne kładzenie się i wstawanie oraz ułatwić obserwację i obsługę. Krowy powinny mieć zapewniony regularny dostęp do wybiegów lub pastwisk, aby zmniejszyć wpływ na ograniczenie ruchu, odpoczynku i zachowań socjalnych.
- ✓ Na jedną krowę powinna przypadać odpowiednia ilość miejsca do odpoczynku, tak aby uniknąć konkurencji i zachęcić je do leżenia i odpoczynku. Należy zapewnić odpowiednią ilość ściółki, aby miejsca do leżenia były wygodne i suche. Stanowiska legowiskowe powinny być czyste, a obecność obornika ograniczona do minimum, co pozwoli zapobiec uszkodzeniom skóry, racic i wymion.
- ✓ Stanowiska powinny mieć wystarczającą długość, szerokość, wyposażenie i ściółkę, aby krowa mogła z łatwością położyć się i wstać.
- ✓ Chodniki przylegające do obszarów karmienia powinny być dostosowane do wielkości i rasy krów i mieć szerokość co najmniej 4,3 metra.
- ✓ Posadzki powinny być tak czyste jak to tylko możliwe i dostosowane, aby zapobiegać poślizgnięciu się. Urazy spowodowane poślizgnięciami lub upadkami mogą wpływać na wydajność reprodukcyjną, a także zmniejszać dobrostan. Konserwacja podłoża, zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz powinna być prowadzona na bieżąco, aby zminimalizować ryzyko kulawizny.
- ✓ Należy unikać nadmiernej wilgoci w obszarach legowiskowych poprzez zapewnienie odpowiedniej grubości i jakości ściółki oraz odpowiednią wentylację. Jeśli krowy mają być chłodzone przez spryskiwanie lub zamgławianie w czasie upałów, należy to robić z dala od obszarów leżenia.
- ✓ Miejsce do leżenia musi być wygodne. W przypadku korzystania z betonowej posadzki należy dodać miękką ściółkę (np. 15 cm piasku, 30 cm ściółki lub innego miękkiego podłoża). W przypadku stosowania mat należy zapewnić ściółkę o minimalnej głębokości 5 cm sprasowanego materiału (tj. sprasowanego z powodu leżącego na nim zwierzęcia). Odpowiada to na przykład 3 kg słomy dziennie, które należy zapewnić na stanowisko.
- ✓ Krowy powinny mieć wystarczająco dużo miejsca, aby mogły wygodnie odpoczywać. Ściółka powinna być sucha, wygodna i czysta. Należy zapewnić całkowitą powierzchnię wewnętrzną, w tym przestrzeń do leżenia, wynoszącą co najmniej 10 m²/krowę.
- ✓ Wymiary stanowiska powinny mieć minimalną szerokość: 0,83 × wysokość krowy w kłębie (m), długość spoczynkowa: 1,1 × długość przekątnej krowy (między punktem łopatki a kością szpilkową; m), głowa do głowy, jeśli współdzielona jest przestrzeń: 1,8 × długość przekątnej krowy (m), stanowiska bez dzielenia przestrzeni (tj. boks przy ścianie): 2,0 × wysokość krowy (m).
- ✓ Inne cechy, które powinny być zapewnione w stanowiskach to: wysokość szyny: 0,80-0,90 × długość przekątnej krowy (m), wysokość deski mostkowej: maksymalnie 10 cm (okrągła lub bez ostrych krawędzi), wysokość krawężnika 15-20 cm (bez ostrych krawędzi), przegrody nie powinny stanowić przeszkód w przestrzeni do lonżowania głowy i powinny być elastyczne. Nachylenie powierzchni do leżenia między 2-5%.
- ✓ Wszystkie chodniki, obszary gromadzenia, zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz, powinny zapewniać stabilną, umiarkowaną ścierną, antypoślizgową, suchą powierzchnię (np. podłogę pokrytą gumą), aby zmniejszyć ryzyko obrażeń i zużycia racic. Gumowe maty powinny być również zapewnione w miejscach, w których krowy muszą gwałtownie skręcać (np. wejście i wyjście z hali udojowej), gromadzić się lub rywalizować o przestrzeń, zarówno w pomieszczeniach jak i na zewnątrz.

- ✓ Chodniki, wewnątrz i na zewnątrz powinny minimalizować ostre zakręty i zwężenia, które zwiększają ryzyko urazów racic lub nóg prowadzących do kulawizny.
- ✓ Pomieszczenia dla krów wewnątrz lub na zewnątrz powinny wspierać pozytywne interakcje socjalne, zapewniając jednocześnie odpowiednią przestrzeń dla krów mniej dominujących, aby mogły zachować dystans do krów bardziej dominujących np. poprzez zapewnienie barier wizualnych.
- ✓ Oprócz dostępu do wygodnych miejsc do leżenia, krowy wymagają odpowiedniego oświetlenia, poziomu hałasu, temperatury i wentylacji, które zachęcają do odpoczynku. Zalecane minimalne natężenie światła to 100 luksów przez co najmniej 10 godzin dziennie i okres ciemności przez co najmniej 6 nieprzerwanych godzin. Poprawi to ich ogólne samopoczucie i umożliwi odpoczynek racic i nóg, co zminimalizuje problemy z kulawiznami.
- ✓ Projekt obory i wybiegów powinien uwzględniać takie czynniki jak wiek, wielkość i temperament zwierząt trzymanyh razem, aby zminimalizować stres (spowodowany agresją, rywalizacją, niedożywieniem). Dodatkowa przestrzeń pozwala zwierzętom na naturalne grupowanie. Dodatkowo można zastosować podział na grupy technologiczne, co znacznie ułatwia zarządzanie stadem oraz ułatwia obserwację i wykrywanie rui.
- ✓ Pastwiska powinny być zabezpieczone ogrodzeniami lub innymi systemami, aby uniknąć kontaktu z innymi gatunkami zwierząt lub sąsiednimi stadami krów.
- ✓ Chodniki prowadzące do pastwisk powinny być odpowiednie do chodzenia na długich dystansach (np. o równej nawierzchni, wolne od kamieni i gruzu). Należy dokładnie rozważyć odległość jaką krowy będą musiały pokonać między obaszarami gospodarstwa, tak aby zoptymalizować ilość wysiłku i obniżyć ryzyko urazów racic i nóg w zależności od powierzchni podłoża.
- ✓ Stres cieplny wiąże się z takimi problemami jak obniżona płodność i produkcja mleka. Na obszarach, gdzie regionalny klimat to uzasadnia, wypasane zwierzęta powinny mieć dostęp do cienia, a krowyzymane w pomieszczeniach powinno mieć dostęp do systemów chłodzenia (np. zraszaczy z wymuszoną wentylacją).

Najlepsza praktyka

- ★ Gospodarstwa stosujące najlepsze praktyki zapewniają dobrze zarządzany obszar legowiskowy. Jednakże, gdy nie jest to możliwe zapewniają przestronne stanowiska, których jest o 10% więcej niż krów.
- ★ Najlepsze gospodarstwa stosują ocenę czystości krów w regularnych odstępach czasu i wdrażają strategię naprawczą w przypadku zidentyfikowania problemów.
- ★ Gospodarstwa stosujące najlepsze praktyki wykorzystują systemy kontroli środowiska do monitorowania temperatury i wilgotności otoczenia (sprawdzone ręcznie lub za pomocą czujników), aby zapewnić zwierzętom komfort termiczny.
- ★ Gospodarstwa stosujące najlepsze praktyki posiadają skuteczne i bieżące protokoły naprawy podłoża wewnątrz i na zewnątrz budynków, aby zapobiegać kulawiznom. Kąpiele racic są stosowane w celu zapobiegania kulawiznom, a także jako strategia leczenia w przypadku stwierdzenia problemów z nogami.
- ★ Gospodarstwa stosujące najlepsze praktyki używają gumowej powierzchni (lub innej odkształcalnej, antypoślizgowej powierzchni do stania i chodzenia) przy stole paszowym i w przejściach. Gumowe maty powinny być również zapewnione w miejscach, w których krowy muszą gwałtownie skręcać (np. wejście i wyjście z hali udojowej), gromadzić się lub konkurować o przestrzeń, zarówno w pomieszczeniach jak i na zewnątrz.
- ★ Gospodarstwa stosujące najlepsze praktyki zapewniają swoim krowom codzienny dostęp do dobrze zarządzanych pastwisk (tj. dobrze osuszonych, zapewniających schronienie i/lub cień), z wyjątkiem ekstremalnych warunków pogodowych. Daje to możliwość chodzenia, biegania, zabawy na różnych powierzchniach, zapewniając ćwiczenia, poprawę kondycji mięśni i nóg, a także dobre samopoczucie psychiczne. W przypadku stałego przebywania na zewnątrz należy zapewnić wystarczające schronienie i wygodne miejsca do leżenia.

Dobra praktyka

- ✓ Higiena i czystość muszą być utrzymywane na wysokim poziomie, aby zapobiegać infekcjom i/lub przenoszeniu chorób.
- ✓ Czynniki ryzyka kulawizn powinny być przedmiotem szczególnej uwagi w gospodarstwie. Powinno się bacznie zwracać uwagę na jakość podłoża w każdym obszarze gospodarstwa, tym w stefie zadawania paszy, odpoczynku oraz miejsca stania krów.

Więcej informacji można znaleźć w arkuszach

 informacyjnych dotyczących chorób metabolicznych i żywieniowych krów, chorób rozrodczych krów, chorób zakaźnych krów, lokomocji krów i zarządzania wymionami krów

Najlepsza praktyka

Więcej informacji można znaleźć w arkuszach

 informacyjnych dotyczących chorób metabolicznych i żywieniowych krów, chorób rozrodczych krów, chorób zakaźnych krów, lokomocji krów i zarządzania wymionami krów

Dobra praktyka

- ✓ Obserwacja krów w celu upewnienia się, że mogą wygodnie kłaść się i wstawać, bez ryzyka obrażeń lub zanieczyszczenia wymion ma kluczowe znaczenie. W przypadku stwierdzenia trudności należy natychmiast podjąć działania naprawcze.
- ✓ W oborze należy stosować antypoślizgowe podłoże, aby umożliwić przyjmowanie pozycji związanych z samopięlgnością krów.

Więcej informacji można znaleźć w arkuszu **informacyjnych dotyczących zachowania krów i interakcji człowiek-zwierzę**

Najlepsza praktyka

- ★ Gospodarstwa stosujące najlepsze praktyki zapewniają szczotki we wszystkich obszarach gospodarstwa. Liczba i rozmieszczenie szczotek zależy od liczebności stada i jego środowiska, zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz.
- ★ Gospodarstwa stosujące najlepsze praktyki zapewniają różnorodne urozmaicenia (węchowe, wizualne, sensoryczne, socjalne), aby zachęcić krowy do szeregu pozytywnych zachowań, które promują dobre zdrowie i dobrostan stada.
- ★ Gospodarstwa stosujące najlepsze praktyki utrzymują i uzupełniają urozmaicenia, aby dodać złożoności i nowości do środowiska i zachęcić krowy do ciągłej interakcji z nimi.
- ★ Gospodarstwa stosujące najlepsze praktyki oferują krowom wybór między różnymi rodzajami środowiska (np. pastwiska lub pomieszczenia zewnętrzne i wewnętrzne) w celu poprawy dobrostanu i zdrowia.

Podsumowanie

Dla zachęcania krów do zdrowych zachowań takich jak odpoczynek, ćwiczenia, eksploracja i zabawa, niezbędne jest zapewnienie im środowiska czystego, bezpiecznego, wygodnego oraz wzbogaconego. Taki stan środowiska wspiera pozytywne i wzajemnie korzystne interakcje między ludźmi, a zwierzętami, co ma kluczowe znaczenie dla ochrony zarówno fizycznego jak i psychicznego zdrowia krów. Poprzez utrzymanie takich warunków można znacząco poprawić ogólną odporność stada, wpływając pozytywnie na ich dobrostan i produktywność.

Gospodarstwo

Gospodarstwa, które zapewnią swoim krowom środowisko sprzyjające dobrostanowi fizycznemu i emocjonalnemu, skorzystają na poprawie wydajności i rentowności.

Krowy

Krowy, którym zapewniono bezpieczne środowisko, z większym prawdopodobieństwem będą cieszyć się optymalnym zdrowiem i odpornością zarówno na stres jak i choroby.

Hodowca

Jasne protokoły zarządzania gospodarstwem, wraz z zapewnieniem szkoleń i odpowiedniego sprzętu oraz urządzeń do obsługi pomogą zagwarantować, że pracownicy gospodarstwa będą bezpieczni i zadowoleni z pracy.

Bądź dumny ze wszystkich dobrych i najlepszych praktyk swojego gospodarstwa w zakresie dobrostanu zwierząt !

Dodatkowe zasoby

Care4Dairy.eu